

WOJEWODA
ZACHODNIOPOMORSKI

Szczecin, 5 czerwca 2023 r.

Znak: ZPS-3.431.12.14.2023.JJA

Pani
Jolanta Kiłoczko
Kierownik
Miejsko-Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej w Reczu

Wystąpienie pokontrolne

Na podstawie art. 186 pkt 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej¹ oraz rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli², w dniu 9 maja 2023 r. została przeprowadzona kontrola w trybie zwykłym w Placówce Wsparcia Dziennego „Brzozowy Zakątek” w Reczu, przy ul. Ratuszowej 7. Kontrolę na podstawie upoważnienia nr 60/2023 z 13 kwietnia 2023 r. przeprowadził zespół inspektorów Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie w składzie: Sylwia Buczkowska – główny specjalista i Justyna Jarczewska – starszy inspektor wojewódzki, osoba kierująca zespołem. Przedmiotem kontroli były zagadnienia dotyczące działalności placówki w zakresie standardu opieki i wychowania oraz kwalifikacji zatrudnionych osób. Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2021 r. do 9 maja 2023 roku.

akta kontroli str. 1-10

Podstawy dokonanych ustaleń:

- informacje przekazane przez panią Jolantę Kiłoczko – kierownika placówki,
- anonimowe ankiety przeprowadzone z 6 wychowankami,
- obserwacja dzieci i zajęć,
- oględziny pomieszczeń placówki,
- dokumentacja prowadzona w placówce.

Działalność placówki w zakresie objętym kontrolą oceniam pozytywnie z uchybieniami³.

¹ Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2022 r. poz. 447 ze zm.)

² Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz. U. z 2015 r. poz. 1477)

³ Do oceny kontrolowanego podmiotu stosuje się 4-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna z uchybieniami, pozytywna z nieprawidłowościami i negatywna.

Oceny działalności dokonano na podstawie szczegółowej analizy realizacji przez placówkę następujących zadań.

1. Prowadzenie placówki

Placówka Wsparcia Dziennego „Brzozowy Zakątek” w Reczu mieszcząca się przy ul. Ratuszowej 7, utworzona została na podstawie Uchwały Nr XII/61/19 Rady Miejskiej w Reczu z dnia 25 września 2019 r. i działa w strukturze Ośrodka Pomocy Społecznej w Reczu. Funkcjonuje w oparciu o statut przyjęty Uchwałą Nr XII/61/19 Rady Miejskiej w Reczu z dnia 25 września 2019 r. oraz Regulamin Organizacyjny Placówki opracowany i przyjęty zarządzeniem z dnia 24 października 2022 r. kierownika Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Prowadzona jest w formie opiekuńczej dla 15 dzieci.

Kierownikiem placówki jest pani Jolanta Kiłoczko - kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Reczu, która spełnia wymagania określone w przepisach.

Placówka funkcjonuje w dni robocze od poniedziałku do piątku przez 5 godzin dziennie, w ciągu roku szkolnego w godzinach 14.00-19.00, a w okresie ferii i wakacji w godzinach 9.00-14.00. Placówka nie zapewnia posiłków.

akta kontroli str. 11-13

2. Przestrzeganie standardów opieki i wychowania, o których mowa w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

Zgodnie z dokumentacją, placówka dysponuje 15 miejscami dla dzieci i młodzieży w wieku szkolnym. Pobyt w placówce jest nieodpłatny i dobrowolny. Przyjęcie dzieci odbywa się na wniosek rodziców chyba, że do placówki skieruje sąd.

W dniu kontroli na liście wychowanków znajdowało się 9 dzieci w wieku od 8 do 15 lat, żadne nie zostało skierowane do placówki przez sąd. W placówce prowadzony był dziennik zajęć wychowawczych, w którym wychowawca odnotowywał obecność wychowanków na zajęciach w poszczególnych dniach. Zapewnienie wychowankom właściwej opieki skontrolowano na podstawie analizy wpisów z 10 dni wybranych losowo (5, 15 i 25 dzień miesiąca) z ostatniego półrocza (w okresie 25.11.2022 r. – 5.05.2023 r.). Nie stwierdzono nieprawidłowości w badanym zakresie.

Placówka wsparcia dziennego powinna zapewniać dzieciom opiekę i wychowanie, pomoc w nauce, organizację czasu wolnego, zabawę i zajęcia sportowe oraz rozwój zainteresowań. Przy realizacji celów placówka współpracuje z rodzicami lub opiekunami dziecka, a także z placówkami oświatowymi i podmiotami leczniczymi. W regulaminie brak zapisu dotyczącego współpracy z placówkami oświatowymi i podmiotami leczniczymi. W związku z powyższym pouczono kierownika o konieczności korekty zapisów regulaminu w tym zakresie.

Zgodnie z informacjami uzyskanymi od kierownika, wychowawcy i wpisami w dziennikach zajęć dzieci korzystały z pomocy w nauce i odrabianiu lekcji. Troje dzieci wymagało szczególnej opieki ze względu na opóźnienia lub trudności szkolne. Objęto je dodatkowo pracą indywidualną, w wyniku czego uzyskano poprawę, ale dzieci nadal wymagają wsparcia i pomocy.

W ramach zapewnienia czasu wolnego i rozwijania zainteresowań, w placówce organizowano zajęcia plastyczne, zajęcia z książką, przygotowanie stroików i kartek świątecznych, wyjścia na spacer, ognisko, zajęcia na świeżym powietrzu, wyjazdy na basen, do kina, na trampoliny,

do KFC, udział w kiermaszach powiązanych ze sprzedażą prac, udział w zajęciach organizowanych przez bibliotekę i dom kultury. Wychowawczynie placówki prowadziła także oddziaływania profilaktyczne oraz zajęcia z elementami socjoterapii.

Do placówki wsparcia dziennego przynależne jest pomieszczenie, które zawiera wyposażenie kuchenne. Wychowankowie korzystają z niego tylko wówczas, kiedy chcą sobie przygotować coś do picia. Kontrolujący wskazali kierownikowi ośrodka, aby doposażyć pomieszczenie i przeprowadzać z dziećmi zajęcia kulinarne, które będą urozmaiceniem proponowanych zajęć.

Podczas kontroli przeprowadzono rozmowy i ankiety z 6 wychowankami w wieku od 8 do 14 lat. Dzieci wskazały, że w placówce mają prawo do odrabiania zajęć domowych, zabawy, nauki, używania telefonu, rysowania, jedzenia, grania w planszówki, do gadania, wyrażania swojego zdania. Wychowankowie potwierdzili, że w placówce otrzymują pomoc przy odrabianiu lekcji, realizują swoje zainteresowania oraz mają osobę, do której mogą zwrócić się z problemami i porozmawiać o różnych sprawach. Rodzice lub inni członkowie rodzin mogą przychodzić do placówki, natomiast na pytanie czy mogą brać udział w organizowanych przez nią imprezach - 3 osoby odpowiedziały, że nie wiem, 1 osoba - nie, tylko 2 osoby potwierdziły, że mogą.

Wychowankowie określili swoje relacje z wychowawcą jako pozytywne. Nikt nie wskazał osoby w placówce, która źle traktuje dzieci.

Podczas kontroli nie stwierdzono stosowania przez wychowawcę żadnej z form przemocy. Przeprowadzone wśród wychowanków ankiety oraz rozmowy kierowane nie wskazały również na występowanie w placówce przemocy rówieśniczej.

Na pytanie o występowanie w placówce zachowań przemocowych, dzieci odpowiedziały następująco:

	nie	spotkało mnie	widziałem	kto był sprawcą?	
				dorosły	dziecko
kopania, bicie, szarpania, itp.	6	0	0	0	0
wyzywania, wyśmiewania obrażania, itp.	6	0	0	0	0
zastraszania, prześladowania, gnębienia, poniżania	6	0	0	0	0
wymuszania, wyłudzenia pieniędzy lub innych rzeczy, kradzieży	6	0	0	0	0
namawiania do stosowania środków odurzających (alkohol, narkotyki, dopalacze)	6	0	0	0	0
namawiania do oglądania szkodliwych treści (przemoc, okrucieństwo wobec zwierząt, pornografia, zachowania szkodliwe dla zdrowia – patostreamy, wyzwania)	6	0	0	0	0

W § 9 regulaminu placówki zawarto prawa i obowiązki wychowanka oraz nagrody i kary, jakie mogą być stosowane w placówce. Analiza ankiet oraz rozmów przeprowadzonych wśród dzieci wskazuje, że kary i nagrody nie są w placówce stosowane ponieważ dzieci odpowiadały na te pytania, że „nie wiem” lub „nie ma” zarówno wobec nagród jak i kar.

Dzieci lubią przychodzić do placówki, podoba im się: że (...) pomaga w lekcjach, fajna atmosfera, miła pani, zawsze nam pomoże w zadaniach, zabawy, pomieszczenia, spędzanie ze sobą czasu, układanie puzzli.

Na pytanie „Co chcesz zmienić w placówce?” trzech wychowanków odpowiedziało, że nic, po jednym - nie wiem, szerokość pomieszczeń, żeby było więcej atrakcji (wycieczek, wyjazdów). Wszystkie uwagi przekazano kierownikowi.

Podczas kontroli dokonano obserwacji dzieci i zajęć prowadzonych przez wychowawcę placówki. Brało w nich udział 6 wychowanków. Obserwowano: odrabianie lekcji, układanie puzzli. Część osób grała w grę w wymyślanie wyrazów z użyciem kostki z literami, jednak zasady tej gry nie były jasne ponieważ jedna dziewczynka wymyślała wyrazy na głos i wszyscy je wpisywali jako wymyślone, a część dzieci robiła to po cichu. Następnie zostały przeprowadzone zajęcia tematyczne pt. „Jak powstaje książka”. Wychowawca odczytał dzieciom opowiadanie A. Filipkowskiej pt. „Mała książka o książce”. W ocenie kontrolujących zajęcia były mało aktywizujące dzieci, opowiadanie było przeznaczone dla dzieci w wieku przedszkolnym, w związku z czym treści nie były dostosowane do wieku dzieci przebywających w placówce wsparcia dziennego.

Postawa wychowawcy zachowawcza, wycofana, mało aktywizująca dzieci, nie nawiązywała kontaktu, małomówna.

Dzieci spokojne, ciche, mówiły do siebie szeptem. Trudno ocenić czy zachowanie dzieci i wychowawcy było spowodowane obecnością kontrolujących czy też atmosferą panującą w placówce. Zajęcia w placówce wsparcia dziennego odbywają się tylko przy stolikach z uwagi na to, że obie sale są w nie wyposażone. Brak możliwości przeprowadzenia np. zajęć ruchowych.

akta kontroli str. 11-45

3. Kwalifikacje osób zatrudnionych do opieki nad dziećmi oraz pozostałych pracowników placówki, a także wolontariuszy współpracujących z placówką

W kontrolowanym okresie do opieki nad dziećmi zatrudniona była jedna osoba na stanowisku opiekuna świetlicy. Zgodnie z regulaminem oraz art. 26 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w placówce wsparcia dziennego zatrudniona może być osoba na stanowisku wychowawcy. Po stwierdzeniu nieprawidłowości, w trakcie kontroli kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej dokonał korekty umowy o pracę w zakresie sprostowania nazwy stanowiska na wychowawcę. W związku z powyższym, odstępuję od wydania zaleceń w tym zakresie.

W/w osoba posiadała kwalifikacje do pełnionej funkcji i spełniała wymogi określone w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Placówka nie korzystała ze wsparcia wolontariuszy.

akta kontroli str.14-20

4. Warunki lokalowe.

Placówka spełnia wymagania lokalowe i sanitarne, posiada pozytywne opinie komendanta powiatowego Państwowej Straży Pożarnej i właściwego państwowego inspektora sanitarnego.

Funkcjonuje na piętrze budynku, w którym mieści się Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Reczu.

Placówka korzysta z następujących pomieszczeń:

- sala do zajęć 1 - stoliki, krzesła, regały, szafy, gry planszowe, puzzle, artykuły plastyczne;
- sala do zajęć 2 - krzesła, stoliki, komputer, drukarka, szafa z dokumentacją dzieci (nie zabezpieczona przed dostępem osób trzecich - zepsuty zamek);
- toaleta;
- pomieszczenie kuchenne - meble kuchenne, naczynia. Pomieszczenie nie jest wykorzystywane do zajęć z wychowankami, a jedynie korzystają z niego, aby zrobić sobie coś do picia.

Pouczono kierownika o konieczności właściwego zabezpieczenia akt osobowych dzieci przed dostępem osób nieuprawnionych.

akta kontroli str. 11-13, 45-46

5. Sposób prowadzenia dokumentacji określonej w regulaminie placówki

W placówce prowadzona była następująca dokumentacja wynikająca z regulaminu: roczny dziennik pracy wychowawcy, karty pobytu każdego dziecka, dzienne listy obecności, ewidencja kontaktów placówki z rodziną, roczny plan pracy, protokoły spotkań z rodzicami i wychowawcą.

Nie było wychowanków skierowanych do placówki przez sąd.

Podczas kontroli analizie poddano dokumentację 4 losowo wybranych przypadków dzieci: (...). W teczkach dzieci znajdowały się: karta zgłoszenia dziecka + oświadczenie, karta dziecka na rok szkolny notatki ze spotkania z rodzicami (...). W jednym przypadku (...) karta zgłoszenia dziecka oraz oświadczenie nie zawierały podpisu rodzica. We wszystkich przypadkach w dokumentacji brakowało informacji na temat sytuacji szkolnej (w jakim zakresie potrzebuje pomocy) i rodzinnej dzieci (w tym kurateli sądowej lub asystentury w rodzinie). Brak udokumentowanych kontaktów z rodziną, szkołą i podmiotami leczniczymi. Wpisy w kartach zawierają ogólne informacje, nie wskazano skąd i kiedy je pozyskano, brak podpisu kto je sporządzał. Dokumentacja prowadzona nierzetelnie,

Pouczono kierownika o konieczności zbierania i dokumentowania informacji na temat sytuacji dzieci oraz diagnozowania ich potrzeb. Brakowało również potwierdzenia, że placówka współpracowała z rodzicami/opiekunami prawnymi dziecka, a także z placówkami oświatowymi oraz podmiotami leczniczymi, co stanowi to naruszenie art. 23 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

akta kontroli str. 11-13,17-20, 47-54

Podsumowanie ustaleń kontroli.

stwierdzone nieprawidłowości/ uchybienia	1. Brak współpracy ze szkołą i podmiotami leczniczymi 2. Brak dokumentacji potwierdzającej współpracę placówki z rodzicami/opiekunami prawnymi dziecka,
przyczyny stwierdzonych nieprawidłowości / uchybień	zaniedbanie, niedopatrzanie
skutki stwierdzonych nieprawidłowości / uchybień	braki formalne
osoby odpowiedzialne za stwierdzone nieprawidłowości/ uchybienia	kierownik placówki, wychowawca placówki wsparcia dziennego

wpis w książce kontroli	13
uprawnienia jednostki kontrolowanej	zgodnie z art. 197d ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz §14 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej ws. przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli jednostka kontrolowana może zgłosić umotywowane zastrzeżenia do wystąpienia pokontrolnego w terminie 7 dni od daty jego otrzymania
wystąpienie otrzymują	1) kierownik Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Reczu 2) Wojewoda Zachodniopomorski

W związku ze stwierdzonym uchybieniem, w celu jego wyeliminowania oraz podniesienia jakości opieki nad dziećmi

wydaję zalecenie

zwykle:

- współpracować i dokumentować pracę z rodzicami/opiekunami prawnymi dziecka, placówkami oświatowymi i podmiotami leczniczymi - art. 23 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

W przypadku braku zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, proszę poinformować mnie w ciągu 30 dni od daty otrzymania wystąpienia o sposobie realizacji zalecenia.

Zespół inspektorów:

.....

.....

Dyrektor Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej
Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego

.....

Na oryginale właściwe podpisy